

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาวิเคราะห์อิทธิพลของไตรลักษณ์ต่อทัศนคติเกี่ยวกับชีวิตและความตาย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลของการวิจัยมีหัวข้อที่จะวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้ผลของการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ คือ ๑) เพื่อศึกษาแนวคิดชีวิตและความตายในพระพุทธศาสนาเถรวาท ๒) เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับไตรลักษณ์ ๓) เพื่อศึกษาวิเคราะห์อิทธิพลของไตรลักษณ์ต่อทัศนคติเกี่ยวกับชีวิตและความตาย: กรณีศึกษาผู้ป่วยในโรงพยาบาลกำแพงจาม อำเภอมืองกำแพงจาม จังหวัดกำแพงจาม ประเทศกัมพูชา ในบทนี้จะวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอตามลำดับนี้

- ๑) ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- ๒) วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับแนวคิดชีวิตและความตายในพระพุทธศาสนาเถรวาท
- ๓) วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการวิเคราะห์อิทธิพลของไตรลักษณ์ต่อทัศนคติเกี่ยวกับชีวิตและความตาย

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ที่สัมภาษณ์แบบเจาะลึก คือ ผู้ป่วยในโรงพยาบาลกำแพงจาม อำเภอมืองกำแพงจาม จังหวัดกำแพงจาม ประเทศกัมพูชา จำนวน ๒๐ คน ซึ่งผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยในโรงพยาบาลกำแพงจาม อำเภอมืองกำแพงจาม จังหวัดกำแพงจาม ประเทศกัมพูชา ปัจจัยเกี่ยวกับเพศ

เพศ	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N)	ร้อยละ (P)
	ชาย	๖	๔๐.๐๐
	หญิง	๑๔	๖๐.๐๐
รวม		๒๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับเพศ พบว่า กลุ่มผู้สัมภาษณ์เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๐๐ ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงที่สุด รองลงมาเป็นผู้เพศชาย คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๐๐

ตารางที่ ๔.๒ จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยในโรงพยาบาลกำแพงจาม อำเภอเมืองกำแพงจาม จังหวัดกำแพงจาม ประเทศกัมพูชา ปัจจัยเกี่ยวกับอายุ

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N)	ร้อยละ (P)
อายุ	ระหว่าง ๒๐-๔๐ ปี	๑๐	๕๐.๐๐
	ระหว่าง ๔๑-๕๐ ปี	๕	๒๕.๐๐
	ระหว่าง ๕๑-๖๐ ปี	๓	๑๕.๐๐
	สูงกว่า ๖๐ ปี	๒	๑๐.๐๐
รวม		๒๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๒ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับอายุ พบว่า กลุ่มผู้สัมภาษณ์มีอายุระหว่าง ๒๐-๔๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๐ ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงที่สุด รองลงมาเป็นผู้มีอายุระหว่าง ๔๑-๕๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๐ ระหว่าง ๕๑-๖๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐๐ และสูงกว่า ๖๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๐ ซึ่งมีจำนวนที่น้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๓ จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยในโรงพยาบาลกำแพงจาม อำเภอเมืองกำแพงจาม จังหวัดกำแพงจาม ประเทศกัมพูชา ปัจจัยเกี่ยวกับระดับการศึกษา

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N)	ร้อยละ (P)
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษาปีที่ ๔	๒	๑๐.๐๐
	ประถมศึกษาปีที่ ๖	๙	๔๕.๐๐
	มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๔	๒๐.๐๐
	มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๒	๑๐.๐๐
	ปริญญาตรี	๓	๑๕.๐๐
	สูงกว่าปริญญาตรี	-	-
รวม		๒๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๓ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับระดับการศึกษา พบว่า ระดับการประถมศึกษาปีที่ ๖ คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๐๐ ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงที่สุด และรองลงมา ระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๓ คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๐ ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐๐ เป็นระดับต่อมา และจำนวนที่น้อยที่สุด คือระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ ๔ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๐ และระดับการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๖ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๐ ซึ่งมีจำนวนที่น้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๔ จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยในโรงพยาบาลกำแพงจาม อำเภอเมืองกำแพงจาม จังหวัดกำแพงจาม ประเทศกัมพูชา ปัจจัยเกี่ยวกับอาชีพ

อาชีพ	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N)	ร้อยละ (P)
	รับจ้าง	๓	๑๕.๐๐
	รับราชการ	๑	๐๕.๐๐
	ธุรกิจส่วนตัว	๑	๐๕.๐๐
	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๑	๐๕.๐๐
	เกษตรกร	๖	๓๐.๐๐
	อื่นๆ.....	๘	๔๐.๐๐
รวม		๒๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๔ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับอาชีพ พบว่า อาชีพอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๐๐ ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงที่สุด รองลงมาเป็นเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐๐ รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐๐ รับราชการ คิดเป็นร้อยละ ๐๕.๐๐ ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ ๐๕.๐๐ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ ๐๕.๐๐ ซึ่งมีจำนวนที่น้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๕ จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยใน ของโรงพยาบาลกำแพงจาม อำเภอเมืองกำแพงจาม จังหวัดกำแพงจาม ประเทศกัมพูชา ปัจจัยเกี่ยวกับสถานภาพ

สถานภาพ	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N)	ร้อยละ (P)
	สมรส	๑๔	๗๐.๐๐
	โสด	๖	๓๐.๐๐
รวม		๒๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๕ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพสมรส พบว่า กลุ่มผู้สัมภาษณ์มีสถานสมรส คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๐๐ ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงที่สุด รองลงมาเป็นผู้มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐๐

ตารางที่ ๔.๖ จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยในโรงพยาบาลกำแพงจาม อำเภอเมืองกำแพงจาม จังหวัดกำแพงจาม ประเทศกัมพูชา เกี่ยวกับรายได้ในครอบครัวต่อเดือน

รายได้ใน ครอบครัวต่อ เดือน	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N)	ร้อยละ (P)
	ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๑	๕๕.๐๐
	ระหว่าง ๑๐,๐๐๐-๑๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน	๔	๒๐.๐๐
	ระหว่าง ๑๕,๐๐๑ - ๒๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน	๔	๒๐.๐๐
	ระหว่าง ๒๕,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน	๑	๐๕.๐๐
รวม		๒๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๖ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับระดับรายได้ในครอบครัวต่อเดือน พบว่า ผู้มีรายได้ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๐๐ ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงที่สุด รองลงมาเป็นผู้มีรายได้ระหว่าง ๑๐,๐๐๐-๑๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๐ มีรายได้ ระหว่าง ๑๕,๐๐๑ - ๒๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๐ และมีรายได้ระหว่าง ๒๕,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ ๐๕.๐๐ ซึ่งมีจำนวนที่น้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๗ จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยในโรงพยาบาลกำแพงจาม อำเภอเมืองกำแพงจาม จังหวัดกำแพงจาม ประเทศกัมพูชา ปัจจัยเกี่ยวกับระยะเวลาในการป่วย (นับเวลาเริ่มตั้งแต่รู้ว่าป่วย)

ระยะเวลาใน เวลาในการ ป่วย	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N)	ร้อยละ (P)
	ระยะเวลาต่ำกว่า ๑ ปี	๑๑	๕๕.๐๐
	ระยะเวลา ๑ - ๕ ปี	๔	๒๐.๐๐
	ระยะเวลา ๖ - ๑๐ ปี	๓	๑๕.๐๐
	ระยะเวลา มากกว่า ๑๐ ปีขึ้นไป	๓	๑๕.๐๐
รวม		๒๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๗ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับระยะเวลาในการป่วยพบว่า ระยะเวลาต่ำกว่า ๑ ปี คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๐๐ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงที่สุด รองลงมาระยะเวลา ๑ - ๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๐ และระยะเวลา ๖ - ๑๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐๐ ระยะเวลา มากกว่า ๑๐ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐๐

๔.๒ วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับแนวคิดชีวิตและความตายในพระพุทธศาสนาเถรวาท

ตาราง ๔.๘ แสดงข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับแนวคิดชีวิตและความตายในพระพุทธศาสนาเถรวาท ผู้ป่วยใน ของโรงพยาบาลกำแพงจาม อำเภอเมืองกำแพงจาม จังหวัดกำแพงจาม ประเทศกัมพูชา

ลำดับ ที่	สัมภาษณ์ เมื่อ	รายชื่อผู้ป่วย	อายุ	แนวคิดชีวิตและความตาย ในพระพุทธศาสนาเถรวาท
๑	๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นายวรรณดา นามสกุล อุ	๓๕ ปี	- เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาต้องปรับชีวิตให้ กับสิ่งนั้น ๆ - ทำชีวิตให้มีความสุข โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน - ใช้ธรรมะ เป็นเครื่องนำทางชีวิต - ละทิ้งสิ่งที่ทำให้เกิดทุกข์ ไม่ยึดติดกับสิ่งใด ๆ
๒	๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางศรี นามสกุล สุวรรณวา	๓๗ ปี	- ใช้ชีวิตอย่างมีสติ และพอเพียง - รักษาศีล ๕ ปฏิบัติธรรม ทำสมาธิ
๓	๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสาวลิ้ม นามสกุล สุภาพ	๒๕ ปี	- ทำใจ อะไรจะเกิดก็ต้องเกิด - ความแน่นอน คือ ความไม่แน่นอน
๔	๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางแก้ว นามสกุล พิศรี	๕๗ ปี	- ปลงทุกสิ่งก็เท่านั้นเอง ทุกคนเกิดมาก็ต้องตาย
๕	๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสาวดวง นามสกุล ลินดา	๓๙ ปี	- ทุกคนเกิดมาต้องตาย - รักษา ศีล ๕ กิเลส
๖	๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นายสวน นามสกุล สุขสุนทร	๕๗ ปี	- หลีกเลียงในสิ่งไม่ดี ให้การดูแลบิดามารดา และ ครอบครัวตนเองให้ดี - คนเราเกิดมาเป็นมนุษย์ได้ชาตินี้ ถือว่าเป็นผู้ดี ชาติก็แล้ว ต้องปฏิบัติได้ดี เพื่อความไม่ประมาท เราควรมั่นสร้างความดีไว้เพื่อเป็นทุนในชาติหน้า
๗	๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางหมา นามสกุล ลิดา	๖๕ ปี	- ทำใจให้สงบทางแก้ไขทุกข์ ที่เกิดขึ้น
๘	๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นายหนู นามสกุล ภาอรุณ	๔๙ ปี	- ความไม่แน่นอน ความไม่แน่นอนคือความ แน่นอน
๙	๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสุข นามสกุล ลินดา	๒๙ ปี	- ทุกอย่างเป็นธรรมชาติ ต้องยอมรับความจริง

ตารางที่ ๔.๘ (ต่อ)

ลำดับ ที่	สัมภาษณ์ เมื่อ	รายชื่อผู้ป่วย	อายุ	แนวคิดชีวิตและความตาย ในพระพุทธศาสนาเถรวาท
๑๐	๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นายอุ นามสกุล บนนี	๔๕ ปี	-ใช้ธรรมะ เป็นเครื่องนำทางชีวิต
๑๑	๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสาวเจีย นามสกุล เฮง	๔๙ ปี	-ในโลกนี้ ไม่แน่นอนและแน่นอน
๑๒	๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางนิตา นามสกุล หลี	๒๙ ปี	-ใช้ชีวิตอย่างมีสติ ไม่คิดร้ายกับผู้อื่น ไม่ผูกใจ เจ็บ อาฆาตพยาบาท และรู้จักการให้อภัย
๑๓	๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสาวมาลีดา นามสกุล หม่า	๓๒ ปี	-อะไรจะเกิดก็ต้องเกิด อย่าไปคิดมากกับชีวิต
๑๔	๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสุภัตรา นามสกุล เสรี	๒๖ ปี	-การเกิดดับ คือ ความไม่แน่นอน คือ ความไม่ เที่ยง ความแน่นอน คือ นิพพาน คือความเที่ยง
๑๕	๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางลี นามสกุล สุวรรณ	๒๖ ปี	-สิ่งที่เราไม่รู้ในตัวของเรา เช่น สังขาร โรคภัยไข้ เจ็บ อุบัติเหตุทั้งหลาย ย่อมเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ดังนั้น ชีวิตของเราจึงแขวนอยู่บนเส้นด้าย หรือ ความไม่แน่นอน
๑๖	๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางชน นามสกุล สุมาลี	๔๕ ปี	-ไม่มีใครหนีความตาย ความเจ็บ ความแก่ได้ มันคือสัจจะธรรม หลีกหนีไม่พ้น ต้องยอมรับข้อ นี้
๑๗	๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสาวกา นามสกุล ดาเน็ด	๔๖ ปี	-ชีวิตย่อมมีการเปลี่ยนแปลง เป็นไปตามวิถีชีวิต
๑๘	๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นายอุ นามสกุล บุญสี	๓๙ ปี	-อะไรจะเกิดก็เป็นเรื่องของธรรมชาติ วันเวลา เป็นที่น่าแก้ไขปัญหา
๑๙	๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางจันทร์ นามสกุล ดานี	๕๕ ปี	-ในโลกนี้ไม่มีสิ่งคงามแน่นอน และไม่แน่นอน
๒๐	๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางเจีย นามสกุล อยู่เซง	๖๕ ปี	-ใช้ธรรมะเป็นเครื่องนำทางชีวิต

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่าแนวคิดชีวิตและความตายในพระพุทธศาสนาเถรวาท ผู้ป่วย
ใน ของโรงพยาบาลกำแพงจาม อำเภอเมืองกำแพงจาม จังหวัดกำแพงจาม ประเทศกัมพูชา มีทัศนคติ
เกี่ยวกับ ชีวิตและความตายในพระพุทธศาสนาเถรวาทเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาต้องปรับชีวิต
ให้เข้ากับสิ่งนั้น ๆ ทำชีวิตให้มีความสุข โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนใช้ธรรมะ เป็นเครื่องนำทางชีวิต

ละทิ้งสิ่งที่ทำให้เกิดทุกข์ ไม่ยึดติดกับสิ่งใด ๆ^๑ ใช้ชีวิตอย่างมีสติ และพอเพียง รักษาศีล ๕ ปฏิบัติธรรม ทำสมาธิ^๒ ทำใจ อะไรจะเกิดก็ต้องเกิด ความแน่นอน คือ ความไม่แน่นอน^๓ ปลงทุกสิ่งก็เท่านี้เอง ทุกคนเกิดมาก็ต้องตาย^๔ รักษา ศีล ๕ กินเจ^๕ หลีกเลียงในสิ่งไม่ดี ให้การดูแลบิดามารดา และครอบครัวตนเองให้ดีคนเราเกิดมาเป็นมนุษย์ได้ชาตินี้ ถือว่าเป็นผู้ดีชาติที่แล้ว ต้องปฏิบัติได้ดี เพื่อความไม่ประมาท เราควรมันส์สร้างความดีไว้เพื่อเป็นทุนในชาติหน้า^๖ ทำใจให้สงบหาทางแก้ไขทุกข์ที่เกิดขึ้น^๗ ความไม่แน่นอน ความไม่แน่นอนคือความแน่นอน^๘ ทุกอย่างเป็นธรรมชาติ ต้องยอมรับความจริง^๙ ใช้ธรรมะ เป็นเครื่องนำทางชีวิต^{๑๐} ในโลกนี้ ไม่แน่นอนและแน่นอน^{๑๑} ใช้ชีวิตอย่างมีสติ ไม่คิดร้ายกับผู้อื่น ไม่ผูกใจเจ็บ อาฆาตพยาบาท และรู้จักการให้อภัย^{๑๒} อะไรจะเกิดก็ต้องเกิด อย่าไปคิดมากกับชีวิต^{๑๓} การเกิดดับ คือ ความไม่แน่นอน คือ ความไม่เที่ยง ความแน่นอน คือ นิพพาน คือความเที่ยง^{๑๔} สิ่งที่เราไม่รู้ในตัวของเรา เช่น สังขาร โรคภัยไข้เจ็บ อุบัติเหตุทั้งหลาย ย่อมเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ดังนั้น ชีวิตของเราจึงแขวนอยู่บนเส้นด้าย หรือความไม่แน่นอน^{๑๕} ไม่มีใครหนีความตาย ความเจ็บ ความแก่ได้ มันคือสัจจะธรรม หลีกหนีไม่พ้น ต้องยอมรับข้อนี้^{๑๖} ชีวิตย่อมมีการ

^๑ สัมภาษณ์, นายวรรณดา นามสกุล อุ, วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^๒ สัมภาษณ์, นางศรี นามสกุล สุวรรณราช, วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^๓ สัมภาษณ์, นางสาวลิ้ม นามสกุล สุภาพ, วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^๔ สัมภาษณ์, นางแก้ว นามสกุล พิศรี, วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^๕ สัมภาษณ์, นางสาวดวง นามสกุล ลิ้นดา, วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^๖ สัมภาษณ์, นายสวน นามสกุล สุขสุคนธ์, วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^๗ สัมภาษณ์, นางหมา นามสกุล ลิ้นดา, วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^๘ สัมภาษณ์, นายหนู นามสกุล ภารุณ, วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^๙ สัมภาษณ์, นางสุข นามสกุล ลิ้นดา, วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๑๐} สัมภาษณ์, นายอุ นามสกุล บนนี้, วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๑๑} สัมภาษณ์, นางสาวเจีย นามสกุล เฮง, วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๑๒} สัมภาษณ์, นางนิดา นามสกุล หลี, วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๑๓} สัมภาษณ์, นางนิดา นามสกุล หลี, วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๑๔} สัมภาษณ์, นางสุภัตรา นามสกุล เสรี, วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๑๕} สัมภาษณ์, นางลี นามสกุล สุวรรณ, วันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๑๖} สัมภาษณ์, นางชน นามสกุล สุมาลี, วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

เปลี่ยนแปลง เป็นไปตามวิถีชีวิต^{๑๗} อะไรจะเกิดก็เป็นเรื่องของธรรมชาติ วันเวลา เป็นที่น่าแก้ไข ปัญหา^{๑๘}ให้ธรรมะเป็นเครื่องนำทางชีวิต^{๑๙}

๔.๓ วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการวิเคราะห์อิทธิพลของไตรลักษณ์ต่อทัศนคติเกี่ยวกับชีวิตและความตาย : กรณีศึกษาผู้ป่วยในโรงพยาบาลกำแพงจาม อำเภอมืองกำแพงจาม จังหวัดกำแพงจาม ประเทศกัมพูชา

ตารางที่ ๔.๙ ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับอิทธิพลของไตรลักษณ์ต่อทัศนคติเกี่ยวกับชีวิตและความตาย (อนิจจัง) ของผู้ป่วยในโรงพยาบาลกำแพงจาม อำเภอมืองกำแพงจาม จังหวัดกำแพงจาม ประเทศกัมพูชา

ลำดับ ที่	สัมภาษณ์ เมื่อ	รายชื่อผู้ป่วย	อิทธิพลของ ไตรลักษณ์ต่อ ทัศนคติเกี่ยวกับชีวิต (อนิจจัง)	อิทธิพลของไตรลักษณ์ต่อ ทัศนคติเกี่ยวกับความตาย (อนิจจัง)
๑	๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นายวรรณดา นามสกุล อุ	-ใช้ชีวิตอย่างมีสติ	-เป็นสิ่งที่ต้องเกิดขึ้น ไม่ สามารถหลีกเลี่ยงได้ ก็ต้อง ยอมรับให้ได้
๒	๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางศรี นามสกุล สุวรรณรา	-ทำปัจจุบันให้ดีที่สุด และไม่ประมาทในการ ใช้ชีวิต	-ใช้ชีวิตอย่างมีสติ และ พอเพียง -รักษาศีล ๕ ปฏิบัติธรรม ทำ สมาธิ
๓	๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสาวลิ้ม นามสกุล สุภาพ	-ทำ ใ จ ใ ห้ ไ ต่ ทุ ก สถานการณ์	-หมดอายุไข ก็ทำใจได้
๔	๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางแก้ว นามสกุล พิศรี	-อยู่อย่างไม่ประมาท	-ไม่ต้องคิดอะไร เพราะเป็น เรื่องธรรมชาติ เกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นธรรมดา

^{๑๗} สัมภาษณ์, นางสาวกา นามสกุล ดาเน็ด, วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๑๘} สัมภาษณ์, นายอุ นามสกุล บุญสี, วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๑๙} สัมภาษณ์, นางเจีย นามสกุล อยู่เซง, วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

ตารางที่ ๔.๕ (ต่อ)

๕	๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสาวดวง นามสกุล ลีนิดา	-กาลเวลาที่ผ่านมานำกลับมาทบทวน ข้อผิดพลาด กาลเวลา ปัจจุบัน นำมา ข้อผิดพลาด ขอ กาลเวลาที่ผ่านมามา ปรับปรุงแก้ไข แล้ว กาลเวลาในอนาคตก็ จะสดใส	-สัตว์โลกย่อมเป็นไปตาม กรรม
๖	๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นายสวน นามสกุล สุขสุคนธ์	-ยึดหลักอริยสัจ ๔ ทุกข์ สมุทัย นิโรจ มรรค	-คิดว่าเป็นธรรมชาติ
๗	๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางหมา นามสกุล ลีดา	-ดำเนินการตามคำสั่ง สอนของพระพุทธเจ้า	-ทำให้สิ่งบงบหาทางแก้ไขทุกข์ ที่เกิดขึ้น
๘	๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นายหนู นามสกุล ภารณ	-อยู่อย่างไม่ประมาท	-ยอมรับได้ เพราะทุกอย่าง เป็นเรื่องธรรมชาติ ก็ทุกคน เป็นเช่นนั้น
๙	๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสุข นามสกุล ลีนิดา	-รักษาศีล ทำสมาธิ	-ทุกอย่างเป็นธรรมชาติ ต้อง ยอมรับความจริง
๑๐	๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นายอู นามสกุล บนนิ	-มีสติ ค่อย ๆ แก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ทำให้ ยอมรับให้ได้	-เป็นสิ่งที่ต้องเกิดขึ้น ไม่ สามารถหลีกเลี่ยงได้ ต้อง ยอมรับให้ได้
๑๑	๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสาวเจีย นามสกุล เฮง	-ทำกรรมดี ละเว้น ความชั่ว	-ทุกอย่างเกิดเป็นอนิจจัง ทุก ขัง อนัตตา ทั้งสิ้น
๑๒	๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางนินดา นามสกุล หลี	-ทำชีวิตให้มีความสุข รู้จักปล่อยวาง และให้ อภัย	-ทุกสิ่งทุกอย่าง เป็นสิ่งที่ต้อง เกิด มีเกิด ก็ย่อมมีดับ เป็น เรื่องธรรมชาติของชีวิต
๑๓	๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสาวมาลีดา นามสกุล หมา	-ทำจิตใจให้สงบ	-เป็นการเวียนว่ายตายเกิด เป็นของธรรมดา
๑๔	๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสุภัตตรา นามสกุล เสรี	-ดำเนินตามคำสอน ของพระพุทธเจ้า	-เป็นกฎธรรมชาติ ไม่มีใคร หลีกเลี่ยงได้ ต้องยอมรับ
๑๕	๑๓ มีนาคม	นางลี นามสกุล สุวรรณ	-ยอมรับชีวิต ความเป็น	-เข้าใจสัจจะธรรม

ตารางที่ ๔.๕ (ต่อ)

	พ.ศ. ๒๕๕๒		จริง	
๑๖	๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒	นางชน นามสกุล สุมาลี	-ตั้งมั่นในการทำ ความดี ยึดมั่นในพระพุท พระธรรม พระสงฆ์	-เป็นเรื่องปกติ ของมนุษย์ สัตว์ สิ่งมีชีวิตบนโลก เวลา และคำสอนของพระพุทธเจ้า ช่วยให้ยอมรับได้มากขึ้น
๑๗	๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสาวกา นามสกุล ดาเน็ด	-ทำความดีมาก ๆ มั่น จะดีไปเอง	-ยอมรับได้ เป็นธรรมดาของ ชีวิต ไม่เพียง
๑๘	๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒	นายอุ นามสกุล บุญสี	-รักษาศีล ๕ ทำสมาธิ ปฏิบัติธรรม	-ยอมรับได้ เป็นธรรมดาของ ชีวิต ไม่เพียง
๑๙	๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒	นางจันทร์ นามสกุล ดานี	-หมั่นทำความดี ละเว้น ชั่ว ทำใจให้บริสุทธิ์	-ทุกอย่างเป็นเรื่องจริง
๒๐	๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒	นางเจีย นามสกุล อยู่เซง	-มีสติ ค่อย ๆ แก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ทำใจ ยอมรับให้ได้	-เป็นการเวียนว่ายตายเกิด เป็นของธรรมดา

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ผู้ป่วยใน ของโรงพยาบาลกำแพงจาม อำเภอเมืองกำแพงจาม จังหวัดกำแพงจาม ประเทศกัมพูชาได้แก่ ใช้ชีวิตอย่างมีสติ เป็นสิ่งที่ต้องเกิดขึ้น ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ก็ต้องยอมรับให้ได้^{๒๐} ทำปัจจุบันให้ดีที่สุด และไม่ประมาทในการใช้ชีวิตเป็นสิ่งเพียง และยอมรับความเป็นจริง^{๒๑} ทำใจให้ได้ทุกสถานการณ์ หมาดอายุไข ก็ทำใจได้^{๒๒} ยอมรับได้ เพราะมันเป็นเช่นที่ทุกคน อยู่อย่างไม่ประมาทไม่ต้องคิดอะไร เพราะเป็นเรื่องธรรมชาติ เกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นธรรมดา^{๒๓} กาลเวลาที่ผ่านมาน่ากลับมาทบทวนข้อผิดพลาด กาลเวลาปัจจุบันนำมา ข้อผิดพลาด ขอกาลเวลาที่ผ่านมา มาปรับปรุงแก้ไข แล้วกาลเวลาในอนาคตก็จะสดใส สัตว์โลก ย่อมเป็นไปตามกรรม^{๒๔} ยึดหลักอริยสัจ ๔ ทุกข์ สมุทัย นิโรจ มรรคคิดว่าเป็นธรรมชาติ^{๒๕} ดำเนินการ

^{๒๐} สัมภาษณ์, นายวรรณดา นามสกุล อุ, วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๒๑} สัมภาษณ์, นางศรี นามสกุล สุวรรณรา, วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๒๒} สัมภาษณ์, นางสาวลิ้ม นามสกุล สุภาพ, วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๒๓} สัมภาษณ์, นางแก้ว นามสกุล พิศรี, วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๒๔} สัมภาษณ์, นางสาวดวง นามสกุล ลีนีดา, วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๒๕} สัมภาษณ์, นายสวน นามสกุล สุขสุคนธ์, วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

ตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ทำใจให้สงบทางแก้ไขทุกข์ ที่เกิดขึ้น^{๒๖} อยู่อย่างไม่ประมาท ยอมรับได้ เพราะทุกอย่างเป็นเรื่องธรรมชาติ ก็ทุกคนเป็นเช่นนั้น^{๒๗} รักษาศีล ทำสมาธิ ทุกอย่างเป็น ธรรมชาติ ต้องยอมรับความจริง^{๒๘} มีสติ ค่อย ๆ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ทำใจยอมรับให้ได้ เป็นสิ่งที่ต้อง เกิดขึ้น ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้^{๒๙} ทำกรรมดี ละเว้นความชั่ว ทุกอย่างเกิดเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ทั้งสิ้น^{๓๐} ทุกสิ่ง ทุกอย่าง เป็นสิ่งที่ต้องเกิด มีเกิด ก็ย่อมมีดับ เป็นเรื่องธรรมชาติของชีวิต^{๓๑} เป็นการเวียนว่ายตายเกิด เป็นของธรรมดา^{๓๒} ตั้งมั่นในการทำความดี ยึดมั่นในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นเรื่องปกติ ของมนุษย์ สัตว์ สิ่งมีชีวิตบนโลก เวลา และคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ช่วย ให้ยอมรับได้มากขึ้น^{๓๓} หมั่นทำความดี ละเว้นชั่ว ทำใจให้บริสุทธิ์ ทุกอย่างเป็นอนิจจัง^{๓๔}

^{๒๖} สัมภาษณ์, นางหมา นามสกุล ลีดา, วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๒๗} สัมภาษณ์, นายนู นามสกุล ภารุณ, วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๒๘} สัมภาษณ์, นางสุข นามสกุล ลินดา, วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๒๙} สัมภาษณ์, นายอุ นามสกุล บนนี, วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๓๐} สัมภาษณ์, นางสาวเจีย นามสกุล เฮง, วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๓๑} สัมภาษณ์, นางนิดา นามสกุล หลี, วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๓๒} สัมภาษณ์, นางสาวมาลีดา นามสกุล หมา, วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๓๓} สัมภาษณ์, นางชน นามสกุล สุมาลี, วันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๓๔} สัมภาษณ์, นางจันทร์ นามสกุล ดานี, วันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒.

ตารางที่ ๔.๑๐ ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับไตรลักษณ์ที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติเกี่ยวกับชีวิตและความตาย (ทุกขตา)ของผู้ป่วยในโรงพยาบาลกำแพงจาม อำเภอเมืองกำแพงจาม จังหวัดกำแพงจาม ประเทศกัมพูชา

ลำดับ ที่	สัมภาษณ์ เมื่อ	รายชื่อผู้ป่วย	อิทธิพลของ ไตรลักษณ์ต่อ ทัศนคติเกี่ยวกับชีวิต (ทุกขัง)	อิทธิพลของไตรลักษณ์ต่อ ทัศนคติเกี่ยวกับความตาย (ทุกขัง)
๑	๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นายวรรณดา นามสกุล ฐ	-มีสติ ค่อย ๆ แก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ทำใจ ยอมรับให้ได้ใช้ชีวิต อย่างมีสติ	-ไม่ยึดติดกับสิ่งต่าง ๆ
๒	๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางศรี นามสกุล สุวรรณรา	-มีสติ	-เป็นสิ่งที่เที่ยง และยอมรับ ความเป็นจริง
๓	๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสาวลิ้ม นามสกุล สุภาพ	-รับสภาพให้ได้	-ทำใจให้ได้ เพราะเป็นความ จริง
๔	๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางแก้ว นามสกุล พิศรี	-ตั้งสติ และหาสาเหตุ และแก้ไข้ปัญหา	-ทำจิตใจให้สงบ
๕	๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสาวดวง นามสกุล ลีนิดา	-อยู่ กับสังคมที่แท้จริง อยู่กับความเป็นจริง	-ยอมรับได้
๖	๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นายสวน นามสกุล สุขสุนันท์	-ชีวิตล้วนอนิจจัง แต่ ก่อนจบชีวิตขอทำในสิ่ง ที่พิจารณาแล้วว่า ถูกต้อง แต่ไม่อาจถูกใจ ผู้อื่น	-ทำในสิ่งที่ดี
๗	๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางหมา นามสกุล ลีดา	-ดำเนินการตามคำสั่ง สอนของพระพุทธเจ้า	-ทำใจให้สงบหาทางแก้ไขทุกข ที่เกิดขึ้น
๘	๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นายหนู นามสกุล ภารุณ	-ตั้งสติ และหาสาเหตุ และแก้ไข้	-ทำใจให้สงบ
๙	๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสุข นามสกุล ลีนดา	-ฝึกจิตให้แข็งแรง	-เจริญจิต ทำสมาธิ

ตารางที่ ๔.๑๐ (ต่อ)

ลำดับ ที่	สัมภาษณ์ เมื่อ	รายชื่อผู้ป่วย	อิทธิพลของ ไตรลักษณ์ต่อ ทัศนคติเกี่ยวกับชีวิต (ทุกช่วง)	อิทธิพลของไตรลักษณ์ต่อ ทัศนคติเกี่ยวกับความตาย (ทุกช่วง)
๑๐	๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นายอุ นามสกุล บนนี	-มีสติ ค่อย ๆ แก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ทำใจ ยอมรับให้ได้	-ไม่ยึดมั่น ถือมั่น กับสิ่งต่าง ๆ
๑๑	๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสาวเจีย นามสกุล เฮง	-ทุกอย่างอยู่กับบุญ และกรรมของเรา	-นิพพาน คือ การพ้นทุกข์ที่ แท้จริง
๑๒	๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางนิตา นามสกุล หลี	-ต้องใช้สติ ในการ เผชิญ กับปัญหาและ แก้ไขปัญหา	-ไม่ยึดติดกับสิ่งต่าง ๆ ที่จะ เกิดขึ้น
๑๓	๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสาวมาลีดา นามสกุล หมา	-ทำจิตใจให้สงบ	-ทำจิตใจให้สงบ ระลึกถึงพระ พุทธ พระธรรม พระสงฆ์
๑๔	๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสุภัทรา นามสกุล เสรี	-ดำเนินตามคำสอน ของพระพุทธเจ้า	-ดำเนินตามคำสอนและ ปฏิบัติ ตาม คำ สอน ของ พระพุทธเจ้า
๑๕	๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒	นางลี นามสกุล สุวรรณ	-อดทน เข้าใจชีวิต เตรียมตัว เพื่อไปสู่ นิพพาน	-เข้าใจสัจจะธรรม
๑๖	๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒	นางชน นามสกุล สุมาลี	-ยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้นใน ชีวิต และตั้งมั่นใน ความดี ไม่หลีกเลี่ยง ปัญหา ใช้สติ สมาธิ ปัญญา แก้ไขปัญหา	-ยอมรับว่า ร่างกาย สังขาร ไม่ใช่ตัวตนของเรา มีการ แตกดับ เป็นธรรมดา
๑๗	๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสาวกา นามสกุล ดาเน็ด	-รับฟังความคิดเห็น และต้องยอมรับมันให้ ได้ อะไรจะเกิดจะต้อง เกิด	-ทำบุญมาก ขอนั่งสมาธิ วิปัสสนากรรมฐาน
๑๘	๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒	นายอุ นามสกุล บุญสี	-รักษาศีล ๕ ทำสมาธิ ปฏิบัติธรรม	-ยอมรับได้ เป็นธรรมดาของ ชีวิต ไม่เพียง
๑๙	๑๖ มีนาคม	นางจันทร์ นามสกุล ดานี	-ทุกอย่างขึ้นอยู่กับบุญ	-นิพพาน คือการพ้นทุกข์ที่

ตารางที่ ๔.๑๐ (ต่อ)

ลำดับ ที่	สัมภาษณ์ เมื่อ	รายชื่อผู้ป่วย	อิทธิพลของ ไตรลักษณ์ต่อ ทัศนคติเกี่ยวกับชีวิต (ทุกช่วง)	อิทธิพลของไตรลักษณ์ต่อ ทัศนคติเกี่ยวกับความตาย (ทุกช่วง)
	พ.ศ. ๒๕๕๒		และกรรม	แท้จริง
๒๐	๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒	นางเจีย นามสกุล อยู่เซง	-มีสติ ค่อย ๆ แก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ทำใจ ยอมรับให้ได้	-ทำจิตใจให้สงบ ระลึกถึง พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ผู้ป่วยใน ของโรงพยาบาลกำแพงจาม อำเภอเมืองกำแพงจาม จังหวัดกำแพงจาม ประเทศกัมพูชา **เข้าใจไตรลักษณ์ด้านทุกข์ตา** ค่อย ๆ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ทำใจยอมรับให้ได้ใช้ชีวิตอย่างมีสติ เป็นสิ่งที่ต้องเกิดขึ้น ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ก็ต้องยอมรับให้ได้ ไม่ยึดติดกับสิ่งต่าง ๆ ^{๓๕}มีสติ เป็นสิ่งเพียง และยอมรับความเป็นจริง ^{๓๖}ทำใจให้ได้ทุกสถานการณ์หมดอายุไข ก็ทำใจได้ ^{๓๗}ตั้งสติ และหาสาเหตุและแก้ไขปัญหาคำจิตใจให้สงบ ^{๓๘}ชีวิตล้วนอนิจจัง แต่ก่อนจบชีวิตขอทำในสิ่งที่พิจารณาแล้วว่าถูกต้อง แต่ไม่อาจถูกใจผู้อื่น ^{๓๙}ดำเนินการตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ทำใจให้สงบหาทางแก้ไขทุกข์ ที่เกิดขึ้น ^{๔๐}ฝึกจิตให้แข็งแรง ^{๔๑}ไม่ยึดมั่น ถือมั่นกับสิ่งต่าง ๆ ^{๔๒}ทุกอย่างอยู่กับบุญและกรรมของเรานิพพาน คือ การพ้นทุกข์ที่แท้จริง ^{๔๓}เจริญจิต ทำสมาธิ ต้องใช้สติ ในการเผชิญ กับปัญหาและแก้ไขปัญหามิยึดติดกับสิ่งต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ^{๔๔}การปรับตัวเอง แก้ปัญหาค่อยเป็นค่อยไป จนกว่าชีวิตจะหาไม่ทำจิตใจให้สงบ ระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ^{๔๕}การปรับตัวเอง แก้ปัญหาค่อยเป็นค่อยไป จนกว่าชีวิตจะหาไม่ตั้งมั่นในการทำ

^{๓๕} สัมภาษณ์, นายวรรณดา นามสกุล ฐ, วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๓๖} สัมภาษณ์, นางศรี นามสกุล สุวรรณรา, วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๓๗} สัมภาษณ์, นางสาวลิ้ม นามสกุล สุภาพ, วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๓๘} สัมภาษณ์, นางแก้ว นามสกุล พิศรี, วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๓๙} สัมภาษณ์, นายสวน นามสกุล สุขสุคนธ์, วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๔๐} สัมภาษณ์, นางหมา นามสกุล ลีดา, วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๔๑} สัมภาษณ์, นางสุข นามสกุล ลินดา, วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๔๒} สัมภาษณ์, นายอุ นามสกุล บนนี้, วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๔๓} สัมภาษณ์, นางสาวเจีย นามสกุล เฮง, วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๔๔} สัมภาษณ์, นางนิดา นามสกุล หลี, วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๔๕} สัมภาษณ์, นางสาวมาลีดา นามสกุล หม่า, วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

ความดี ยึดมั่นในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นเรื่องปกติ ของมนุษย์ สัตว์ สิ่งมีชีวิตบนโลก เวลา และคำสอนของพระพุทธเจ้า ช่วยให้ยอมรับได้มากขึ้น^{๔๖}อดทน เข้าใจชีวิต เตรียมตัว เพื่อไปสู่ นิพพาน^{๔๗}ยอมรับว่า ร่างกาย สังขาร ไม่ใช่ตัวตนของเรา มีการแตกดับ เป็นธรรมดา^{๔๘}ทำบุญมาก ขอนั่งสมาธิวิปัสสนากรรมฐาน^{๔๙}หมั่นทำความดี ละเว้นชั่ว ทำใจให้บริสุทธิ์ ทุกอย่างเป็นอนิจจัง นิพพาน คือการพ้นทุกข์ที่แท้จริง^{๕๐}ทำจิตใจให้สงบ ระลึกถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์^{๕๑}

^{๔๖} สัมภาษณ์, นางสุภัทรา นามสกุล เสรี, วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๔๗} สัมภาษณ์, นางลี นามสกุล สุวรรณ, วันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๔๘} สัมภาษณ์, นางชน นามสกุล สุมาลี, วันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๔๙} สัมภาษณ์, นางสาวกา นามสกุล ดาเน็ด, วันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๕๐} สัมภาษณ์, นางจันทร์ นามสกุล ดานี, วันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๕๑} สัมภาษณ์, นางเจีย นามสกุล อยู่เซ่ง, วันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒.

ตารางที่ ๔.๑๑ ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับไตรลักษณ์ที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติเกี่ยวกับชีวิตและความตาย (อนัตตา) ของผู้ป่วยในโรงพยาบาลกำแพงจาม อำเภอเมืองกำแพงจาม จังหวัดกำแพงจาม ประเทศกัมพูชา

ลำดับ ที่	สัมภาษณ์ เมื่อ	รายชื่อผู้ป่วย	อิทธิพลไตรลักษณ์ ต่อทัศนคติเกี่ยวกับ ชีวิต(อนัตตา)	อิทธิพลไตรลักษณ์ต่อ ทัศนคติเกี่ยวกับความตาย (อนัตตา)
๑	๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นายวรรณดา นามสกุล อุ	-มีสติ ค่อย ๆ แก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ทำใจ ยอมรับให้ได้ใช้ชีวิต อย่างมีสติ	-ทำใจยอมรับ เพราะเป็นสิ่งที่ ต้องเกิดขึ้นกับทุกคน
๒	๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางศรี นามสกุล สุวรรณรา	-เป็นธรรมดาของปุถุชน โลก ยอมรับ ย่อมมี เสียใจเป็น แต่ต้องใช้ เวลา	-ตายอย่างมีสติ ยอมรับความ จริง
๓	๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสาวลิ้ม นามสกุล สุภาพ	-รับสภาพให้ได้	-เข้าใจชีวิต และความตาย ยอมรับเพราะคนเราจะต้อง ตาย
๔	๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางแก้ว นามสกุล พิศรี	-ตั้งสติ และหาสาเหตุ และแก้ไขปัญหา	-ทำใจยอมรับ
๕	๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสาวดวง นามสกุล ลินดา	-อยู่ กับสังคมที่แท้จริง อยู่กับความเป็นจริง	-มีสติ ไม่ยึดติด เพราะทุกสิ่ง ทุกอย่าง เป็นเช่นนี้เอง
๖	๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นายสวน นามสกุล สุขสุนทร	-ชีวิตล้วนอนิจจัง แต่ ก่อนจบชีวิตขอทำในสิ่ง ที่พิจารณาแล้วว่า ถูกต้อง แต่ไม่อาจถูกใจ ผู้อื่น	-ทำในสิ่งที่ดี
๗	๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางหมา นามสกุล ลินดา	-ดำเนินการตามคำสั่ง สอนของพระพุทธเจ้า	-ความตาย เป็นเรื่องธรรมชาติ ใครก็หนีความตายไม่พ้น
๘	๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นายหนู นามสกุล ภาณุ	-ตั้งสติ และหาสาเหตุ และแก้ไข	-ทำใจให้สงบ
๙	๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสุข นามสกุล ลินดา	-ฝึกจิตให้แข็งแรง	-ปฏิบัติธรรม รักษาศีล ๕

ตารางที่ ๔.๑๑ (ต่อ)

ลำดับ ที่	สัมภาษณ์ เมื่อ	รายชื่อผู้ปวย	อิทธิพลไตรลักษณ์ ต่อทัศนคติเกี่ยวกับ ชีวิต(อนัตตา)	อิทธิพลไตรลักษณ์ต่อ ทัศนคติเกี่ยวกับความตาย (อนัตตา)
๑๐	๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นายอุ นามสกุล บนนี	-มีสติ ค่อย ๆ แก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ทำใจ ยอมรับให้ได้	-ไม่ยึดมั่น ถือมั่น กับสิ่งต่าง ๆ
๑๑	๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสาวเจีย นามสกุล เฮง	-ทุกอย่างอยู่กับบุญ และกรรมของเรา	-นิพพาน คือ การพ้นทุกข์ที่ แท้จริง
๑๒	๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางนิตา นามสกุล หลี	-ต้องใช้สติ ในการ เผชิญ กับปัญหาและ แก้ไขปัญหา	-ทำใจยอมรับกับสิ่งที่จะ เกิดขึ้นว่าทุกอย่างเป็นไปตาม ธรรมชาติ
๑๓	๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสาวมาลีดา นามสกุล หมา	-การเกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นของธรรมดา ของ มนุษย์โลก	-ทำบุญเยอะ ๆ มีความรัก ให้กับเพื่อนมนุษย์มาก ๆ
๑๔	๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสุภัทรา นามสกุล เสรี	-ดำเนินตามคำสอน ของพระพุทธเจ้า	-ดำเนินตามคำสอนและ ปฏิบัติ ตาม คำ สอน ของ พระพุทธเจ้า
๑๕	๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒	นางลี นามสกุล สุวรรณ	-อดทน เข้าใจชีวิต เตรียมตัว เพื่อไปสู่ นิพพาน	-เข้าใจสัจจะธรรม
๑๖	๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒	นางชน นามสกุล สุมาลี	-รำยการที่เราใช้อยู่ ไม่ใช่ของของเรา ตัวเรา เป็นแค่จิตดวงหนึ่ง เมื่อ ถึงเวลาย่อมมีการสูญ สลายตามกาลเวลา	-ยอมรับว่า ร่างกาย สังขาร ไม่ใช่ตัวตนของเรา มีการ แตกดับ เป็นธรรมดา
๑๗	๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒	นางสาวกา นามสกุล ดาเน็ด	-ใช้ชีวิต ให้ คุ่ม ค่า ปฏิบัติตนในศีล ๕ อย่างเคร่งครัด	-ยอมรับได้ เพราะเป็นธรรมดา ของชีวิต
๑๘	๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒	นายอุ นามสกุล บุญสี	-รักษาศีล ๕ ทำสมาธิ ปฏิบัติธรรม	-ยอมรับได้ เป็นธรรมดาของ ชีวิต ไม่เที่ยง
๑๙	๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒	นางจันทร์ นามสกุล ดานี	-ทุกอย่างเป็นอนิจจัง	-นิพพาน คือการพ้นทุกข์ที่ แท้จริง
๒๐	๑๖ มีนาคม	นางเจีย นามสกุล อยู่เซง	-มีสติ ค่อย ๆ แก้ไข	-ต้องปฏิบัติตนให้ละสิ่งที่ทำ

ตารางที่ ๔.๑๑ (ต่อ)

ลำดับ ที่	สัมภาษณ์ เมื่อ	รายชื่อผู้ป่วย	อิทธิพลไตรลักษณ์ ต่อทัศนคติเกี่ยวกับ ชีวิต(อนัตตา)	อิทธิพลไตรลักษณ์ต่อ ทัศนคติเกี่ยวกับความตาย (อนัตตา)
	พ.ศ. ๒๕๕๒		ปัญหาต่าง ๆ ทำให้ ยอมรับให้ได้	ให้เกิดทุกข์ ไม่ยึดติดกับสิ่ง ใด ๆ

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ผู้ป่วยใน ของโรงพยาบาลกำแพงจาม อำเภอเมืองกำแพงจาม จังหวัดกำแพงจาม ประเทศกัมพูชาได้แก่ มีสติ ค่อย ๆ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ทำให้ยอมรับให้ได้ใช้ชีวิตอย่างมีสติ เป็นสิ่งที่ต้องเกิดขึ้น ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ทำให้ยอมรับ เพราะเป็นสิ่งที่ต้องเกิดขึ้นกับทุกคน^{๕๒} มีสติ เป็นสิ่งที่เที่ยง และยอมรับความเป็นจริง ตายอย่างมีสติ ยอมรับความจริง^{๕๓} หมดยุโข ไช ก็ทำให้ได้เข้าใจชีวิต และความตาย ยอมรับเพราะคนเราจะต้องตาย^{๕๔} ทำให้ยอมรับ^{๕๕} คิดเสียว่าถ้าหมดยุโข ไช ก็ต้องตายทุกคน มีสติ ไม่ยึดติด เพราะทุกสิ่งทุกอย่าง เป็นเช่นนี้เอง^{๕๖} ชีวิตล้วน อนิจจัง แต่ก่อนจบชีวิตขอทำในสิ่งที่พิจารณาแล้วว่าถูกต้อง แต่ไม่อาจถูกใจผู้อื่น^{๕๗} ความตาย เป็นเรื่องธรรมชาติใครก็หนีความตายไม่พ้น^{๕๘} ปฏิบัติธรรม รักษาศีล & ^{๕๙} ไม่ยึดมั่น ถือมั่น กับสิ่งต่าง ๆ^{๖๐} ทุกอย่างอยู่กับบุญและกรรมของเรานิพพาน คือ การพ้นทุกข์ที่แท้จริง^{๖๑} เจริญจิต ทำสมาธิ ต้องใช้สติ ทำให้ยอมรับกับสิ่งที่เกิดขึ้นว่าทุกอย่างเป็นไปตามธรรมชาติ^{๖๒} การเกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นของธรรมดา ของมนุษย์โลก ทำบุญเยอะ ๆ มีความรักให้กับเพื่อนมนุษย์มาก ๆ^{๖๓} การปรับตัวเอง แก้ไขปัญหาค่อยเป็นค่อยไป จนกว่าชีวิตจะหาไม่ตั้งมั่นในการทำความดี ยึดมั่นในพระพุทธรูป พระ

^{๕๒} สัมภาษณ์, นายวรรณดา นามสกุล อุ, วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๕๓} สัมภาษณ์, นางศรี นามสกุล สุวรรณรา, วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๕๔} สัมภาษณ์, นางสาวลิ้ม นามสกุล สุภาพ, วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๕๕} สัมภาษณ์, นางแก้ว นามสกุล พิศรี, วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๕๖} สัมภาษณ์, นางสาวดวง นามสกุล ลินดา, วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๕๗} สัมภาษณ์, นายสวน นามสกุล สุขสุคนธ์, วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๕๘} สัมภาษณ์, นางหมา นามสกุล ลินดา, วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๕๙} สัมภาษณ์, นางสุข นามสกุล ลินดา, วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๖๐} สัมภาษณ์, นายอุ นามสกุล บนนิ, วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๖๑} สัมภาษณ์, นางสาวเจีย นามสกุล เฮง, วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๖๒} สัมภาษณ์, นางนิดา นามสกุล หลี, วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๖๓} สัมภาษณ์, นางสาวมาลีดา นามสกุล หมา, วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

แก้ปัญหาค่อยเป็นค่อยไป จนกว่าชีวิตจะไม่ตั้งมั่นในการทำความดี ยึดมั่นในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นเรื่องปกติ ของมนุษย์ สัตว์ สิ่งมีชีวิตบนโลก เวลา และคำสอนของพระพุทธเจ้า ช่วยให้ยอมรับได้มากขึ้น^{๖๔}อดทน เข้าใจชีวิต เตรียมตัว เพื่อไปสู่นิพพาน^{๖๕}ยอมรับว่า ร่างกาย สังขาร ไม่ใช่ตัวตนของเรา มีการแตกดับ เป็นธรรมดา^{๖๖}ทำบุญมาก ขอนั่งสมาธิวิปัสสนา กรรมฐาน^{๖๗}ทุกอย่างเป็นอนิจจัง^{๖๘}ต้องปฏิบัติตนให้ละสิ่งที่ทำให้เกิดทุกข์ ไม่ยึดติดกับสิ่งใด ๆ^{๖๙}

^{๖๔} สัมภาษณ์, นางสุภัทรา นามสกุล เสรี, วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๖๕} สัมภาษณ์, นางลี นามสกุล สุวรรณ, วันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๖๖} สัมภาษณ์, นางชน นามสกุล สุมาลี, วันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๖๗} สัมภาษณ์, นางสาวกา นามสกุล ดาเน็ด, วันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๖๘} สัมภาษณ์, นางจันทร์ นามสกุล ดานี, วันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒.

^{๖๙} สัมภาษณ์, นางเจีย นามสกุล อยู่เซง, วันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒.